

UPPSALA
UNIVERSITET

**Forum för samverkan
Verksamhetsberättelse 2015**

1. FoSam under 2015

Syftet med Forum för samverkan (i det följande förkortad FoSam) är att fungera som en stödorganisation för Uppsala universitet/Fakulteten för utbildningsvetenskaper och utbildningshuvudmän/-aktörer när det gäller:

initiering, strategisk samordning och genomförande av projekt rörande *forskning, professionsutveckling* och *verksamhetsutveckling*.

Detta innebär att FoSam fungerar som en plattform för samverkan mellan universitetet och kommuner/förskola/skola. Samverkan runt forskning och högre utbildning ska bidra såväl till verksamhetsutveckling som till professionsutveckling inom området skola och förskola. Samtidigt ska praktikens frågeställningar och erfarenheter bidra till ökad kvalitet och relevans i forskning och högre utbildning.

FoSam inledde sin verksamhet 1/1 2014. Beslut om instruktion för Forum togs i november 2013. Forum övertar verksamheter och finansieringsmodell från tidigare RUC Uppsala (regionalt utvecklingscentrum).

Under 2015 har den tidigare verksamheten inom RUC ersatts genom Fosam:s nya organisation: regionala utvecklingsgrupper har ersatt de tidigare nätverken, nya verktyg för samverkan har initierats bl.a. AIMday, forskningscirklar, Lärarcafé etc.

2. FoSam:s regionala utvecklingsgrupper

De centrala samverkansarenorna i FoSam är de regionala utvecklingsgrupperna (RUG). Dessa grupper ska initiera och/eller driva konkreta samverkansprojekt, primärt med utgångspunkt i samverkan runt forskning.

RUG består av deltagare från FoSam:s åtta samverkanskommuner och leds av två gruppledare som avlönas av FoSam, en representant från kommunsidan och en från universitetet på 5 % av sin tjänst vardera. Kommundeltagare i grupperna är en ordinarie och en reserv per kommun och grupp.

Forskare knyts till grupperna för specifika aktiviteter och projekt.

RUG finns förnärvarande inom fyra prioriterade områden:

- Förskola
- Språk (svenska), läs och skriv
- Matematik
- Teknik och naturvetenskap

Under våren 2015 genomfördes verksamhet inom ramen för de gamla nätverken. Kommundeltagare till de nya regionala utvecklingsgrupperna utsågs till augusti och grupperna sammanträdde under hösten vid ett flertal tillfällen.

Träffar i RUG under året: RUG Förskola 15/4, 21/8, 30/10 och 27/11; RUG Språk, läs och skriv 28/1, 4/3, 8/4, 8/9, 20/10 och 24/11; RUG Matematik 5/3, 11/5, 21/9, 23/11; RUG teknik och naturvetenskap 12/2, 27/8 och 11/11

Gruppledarträffar har genomförts 19/8 och 25/11. Gruppledarna har också genomgått en halvdags AIMday-utbildning vid UU Innovation.

Efter hörande av förvaltningscheferna i FoSam:s åtta medlemskommuner om tema för en forskningscirkel beslutade styrelsen i Fosam att RUG Språk ska driva en forskningscirkel på tema "Nyanländas lärande: språkutvecklande arbetssätt". Planering av denna cirkel genomfördes under hösten och cirkeln startar våren 2016.

Inom RUG teknik och naturvetenskap väcktes under hösten förslag att skapa en projektfond för utvecklingsprojekt NT som en samverkansytta mellan skola och forskning. Projektfonden startar på prov under 2016. Även insatsformer Lärarpar kommer initieras inom RUG teknik och naturvetenskap (se avsnitt 6).

3. AIMday Livslångt Lärande

AIMday är en form för möten/samtal mellan praktiker och en mindre grupp forskare där en fråga från praktikersidan är

utgångspunkten, detta enligt konceptet: en fråga – en timme – en grupp med bred kompetens.

Efter beslut inom FoSam:s styrelse och UU Innovation påbörjades under våren 2015 planering för AIMday Livslångt Lärande som kommer att genomföras 15 mars 2016 i Blåsenhus.

Som ett led i planeringen medverkade samordnaren vid AIMday Välfärd 17/3 2015 där också Knivsta kommuns skolledning deltog med en fråga som senare ledde fram till ett fördjupat samarbete med universitetet – läs mer under Forskningscirklar.

Arbetet med AIMday Livslångt Lärande intensifierats under hösten då till FoSam knutna personer genomgick en utbildning vid UU Innovation och en AIMday-webbsida publicerats. I arbetet med att sprida kännedom om AIMday har samordnaren besökt kommuner (Uppsala, Knivsta, Heby, Sigtuna och Östhammar) och forskargrupper vid Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier.

När frågeregistreringen stängde i december hade 21 frågor registrerats vilket bedöms som ett optimalt antal. Utöver samverkanskommuner återfinns bland frågeställarna bl.a. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt Skolforskningsinstitutet.

En AIMday-koordinator har anställts på deltid 40 % under perioden december till och med mars.

4. Forskningscirklar

FoSam har under 2015 påbörjat arbete med forskningscirklar. Under våren förankrades arbetssättet i skolchefsgruppen och en cirkel på tema ”Nyanländas lärande: språkutvecklande arbetssätt” beslutades.

Genom Knivsta Kommuns deltagande i AIMday Välfärd framkom önskemål om en forskningscirkel med kommunens samtliga rektorer som deltagare. Fakulteten och kommunen sökte och beviljades VINNOVA-medel (VFS) för genomförande av denna cirkel och arbetet bedrivs tillsammans med Rektorsutbildningen.

Som en del i att utveckla arbetsformen forskningscirkel genomfördes i juni en workshop ledd av en forskare vid Göteborgs universitet. Konceptet har också diskuterats vid ett kommuninternat våren 2015.

Den metodkunskap som cirkeln genererar återkopplas till FoSam och nyttiggörs i framtida samverkansprojekt. Till varje cirkel kopplas en styrgrupp där cirkelledare, huvudman och FoSam:s samordnare ingår.

Forskningscirkeln ”Ledning och styrning för ökad måluppfyllelse i skola” (med Knivsta kommun och Rektorsutbildningen) startade den 3 december och kommer att pågå till juni 2017. Forskningscirkeln Nyanländas lärande startar i början av 2016.

5. Lärarcafé

I syfte att utveckla professionen och stärka den studiesociala miljön bland lärarstudenter har FoSam tillsammans med dekanen och med Sektion Lära skapat en ny mötesplats – Lärarcafé.

Lärarcafé är en mötesplats där lokala lärarutbildare träffar lärarstudenter från de olika lärarprogrammen. Syftet är att skapa möjligheter för breddade nätverk, erfarenhetsutbyte och ömsesidig påverkan.

Lärarcafé har genomförts vid tre tillfällen under hösten med i medeltal 60 deltagare per tillfälle.

- 5/10 Digital kompetens, föreläsare: Lars Weiselius & Måns Hansson
- 2/11 Lärande för hållbar utveckling – vad, vem och varför? Eva Friman & Petra Hansson
- 7/12 Det goda samtalet: med elever och föräldrar, Anna Araviadis & Josefin Hilton-Brown

6. Nya vägar till läraryrket

FoSam har under 2015 deltagit i fakultetens arbete för nya vägar till läraryrket där FoSam särskilt fokuserat på teknikämnet som ett bristämne inom grundskolan. Inom ramen för detta arbete har diskussioner förts externt med Sandvik och ABB samt internt inom universitetet i en arbetsgrupp för dubbelexamen. Ur dessa diskussioner har projektet Lärarpar initierats som organisatoriskt placeras i FoSam:s regionala utvecklingsgrupp för teknik och naturvetenskap.

Projektet som är en försöksverksamhet syftar till att få in aktuell ämneskunskap i klassrummen i grundskolan. Upplägget går ut på att pedagogen/läraren får förstärkning av en ämnesexpert som deltar i planering, genomförande och utvärdering av aktiviteter i klassrummet. Pedagogen och ämnesexperten bildar tillsammans ett Lärarpar. Försöksverksamheten bedrivs inom ämnet programmering för elever i mellanstadiet där studenter från Uppsala universitets IT-civilingenjörsutbildning ingår som ämnesexperter. Förberedelser har skett under hösten 2015 och projektet bedrivs under våren 2016.

7. Övrigt

Styrelsen för FoSam har under 2015 sammanträtt vid sex tillfällen: 10/2, 7/4, 9/6, 17/9, 4/11 och 11/12.

Samordnaren har under året besökt ett flertal av FoSam:s medlemskommuner (Uppsala, Östhammar, Heby, Tierp, Sigtuna, Knivsta) samt deltagit i Regionförbundets skolchefsmöten. Vidare har samordnaren deltagit i seminarier, konferenser och nätverk såväl nationellt/regionalt som internt inom universitetet i olika sammanhang och frågor.

FoSam representerar Uppsala universitetet i det nationella RUC-nätverket. Under 2015 har samordnaren deltagit i två nätverksträffar, i Eskilstuna 16/4-17/4 och Stockholm 17/11. FoSam ingår också i grupperingen RUC Öst som sammanträtt 16/1, 19/5 (med FoSam som värd i Uppsala), 1/10 och 2/12.

Samordnaren har deltagit i planering och genomförande av konferensen Forskning Pågår: om barn och unga på tema "Integration: på väg in i det svenska samhället" 6 oktober. Arrangör: Regionförbundet och Uppsala universitet

FoSam:s nya webbsida publicerades i februari och har sedan under året kontinuerligt uppdaterats. Utöver text/bild presenteras FoSam:s verksamhet också i film.

I samarbete med Teknat-Samverkan har under året FoSam utrett behovet av digitala mötesytor och utveckling av FoSam:s webbsida. En enkätundersökning bland rektorer och lärare i regionens skolor har pekat ut behov av en tydlig ingång för skolsamverkan på universitetets webb.